

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	7 februari 2023
Zaaknummer	439066
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	De heer N.J.A. Schimmel, wethouder
Onderwerp	Lerarentekort en de vierdaagse schoolweek
Bijlage	Brief over lerarentekort bij KC Muiderkring

1. Kennisnemen van

De ontwikkelingen binnen het onderwijs met betrekking tot het lerarentekort en in het bijzonder de situatie op het KC Muiderkring.

2. Inleiding

Het landelijke lerarentekort wordt in het primair onderwijs, maar ook in het voortgezet onderwijs, steeds harder gevoeld. Het landelijk tekort voor het primair onderwijs is inmiddels opgelopen tot 9,5%¹. De verwachting is dat dit tekort nog verder zal oplopen doordat de komende jaren meer docenten met pensioen zullen gaan.

Voor de aanpak van het lerarentekort heeft het Rijk eerder al gelden aan de scholen toegekend middels de subsidieregeling 'Regionale aanpak personeelstekort onderwijs 2020, 2021 en 2022' (RAP). Deze gelden zijn bedoeld om regionaal extra leraren te werven, om zij-instromers hun onderwijsbevoegdheid te laten halen en onderwijsassistenten te helpen met studiekosten. In de regio Gooi en Vechtstreek is hiervoor in 2020 een regionale aanpak opgezet². Op landelijke schaal hebben de maatregelen nog niet geleid tot een verbetering van de situatie.

Als gevolg van het lerarentekort wordt het voor scholen steeds moeilijker om hun rooster rond te krijgen. Nu al wordt er steeds meer verantwoordelijkheid in de handen gelegd van pabo-studenten en klassenassistenten, daarnaast neemt de hoeveelheid kinderen per klas toe. Als ook die rek eruit is kunnen scholen nog overgaan tot een aantal noodmaatregelen, zoals een inkorting van de schoolweek. Door het bestuur van het KC Muiderkring is in december besloten dat er met de huidige bezetting niet meer een volle schoolweek kan worden gedraaid voor de kinderen van groep 1 en 2, waardoor tijdelijk is overgegaan op een vierdaagse schoolweek.

De gemeente heeft slechts een beperkte rol binnen het onderwijs, maar deelt wel in de verantwoordelijkheid om te voorzien in voldoende onderwijs. Zo is de gemeente allereerst verantwoordelijk voor de huisvesting van het onderwijs. Daarnaast werken we samen met de scholen voor het uitvoeren van de Wet passend onderwijs³. Verder werken we vanuit het onderwijsachterstandenbeleid samen met de scholen om een aanvullend aanbod naast schooltijd te creëren

¹ Decemberbrief lerarenbeleid. 13 december 2022. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

² Regionale aanpak personeelstekort onderwijs regio Gooi en Vechtstreek 2020-2022.

om kinderen met een (taal)achterstand een zetje in de rug te geven⁴. Ten slotte is ook via het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) ingezet op het terugdringen van achterstanden als gevolg van de coronacrisis.

3. Kernboodschap

De scholen zijn hoofdzakelijk verantwoordelijk voor het zorgen voor een voldoende onderwijsaanbod. Dit betreft een ononderbroken ontwikkelingsproces waarin bevoegde leraren de instructies in de klas verzorgen. In de Wet op het primair onderwijs staat waaraan dit aanbod moet voldoen. Dit komt hoofdzakelijk terug in een urennorm genomen over de totale 8 jaar scholing. Hierbij wordt wel genoemd dat het uitgangspunt een vijfdaagse schoolweek is, maar dat hier in de groepen 1 en 2 van kan worden afgeweken.

Voor het onderwijsaanbod staan in de Wet op het primair onderwijs de volgende kaders:

- Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.
- In acht aaneensluitende schooljaren ontvangt een leerling minimaal 7.520 klokuren onderwijstijd. Dit wordt ook wel de urennorm genoemd;
- Een leerling moet in beginsel binnen acht aaneensluitende schooljaren de school kunnen doorlopen en in die tijd de minimale onderwijstijd ontvangen;
- Een leerling moet in de eerste vier jaar (groepen 1 t/m 4) minimaal 3.520 uur onderwijstijd ontvangen;
- Een leerling moet in de laatste vier jaar (groepen 5 t/m 8) minimaal 3.760 uur onderwijstijd ontvangen.
- Aan de leerlingen in de laatste 6 schooljaren ten hoogste 7 weken van het schooljaar 4 dagen per week onderwijs wordt gegeven, die evenwichtig zijn verdeeld over het schooljaar, bij een schoolweek van in beginsel niet minder dan 5 dagen onderwijs.

Lokale situatie

Uit een regionale arbeidsmarktanalyse van het primair onderwijs in 2018 bleek dat het lerarentekort in de Regio Gooi & Vechtstreek relatief meeviel in vergelijking met andere gebieden in de Randstad. Daarnaast geeft de analyse aan dat er in 2023 sprake zal zijn van een minimaal tekort. De signalen uit het onderwijsveld wijzen er inmiddels op dat sprake is van een tekort.

In het Regionaal Bestuurlijk Overleg van 13 oktober 2022 is met de schoolbesturen gesproken over de aanpak van het lerarentekort. Vanuit zowel het primair als het voortgezet onderwijs werd het signaal afgegeven dat de tekorten oplopen. Aan de gemeenten werd het verzoek gedaan om de mogelijkheden te verkennen om huurwoningen in de regio met voorrang beschikbaar te stellen voor onderwijzers, en meer parkeermogelijkheden te creëren bij de scholen.

In verband met onze zorgen over het besluit van KC Muiderkring om voor de groepen 1 en 2 tijdelijk over te gaan op een 4-daagse schoolweek, zijn wij op bestuurlijk niveau in gesprek gegaan met de school. In dit gesprek werd aangegeven dat de aanwas van nieuwe leerlingen in de wijk groot is. Van 1 februari 2022 naar nu is het aantal leerlingen toegenomen van 220 naar 351. Met het uitgangspunt dat alle kinderen in 'de Krijgsman' ook in die wijk naar

³ De Wet passend onderwijs geeft het onderwijs de taak heeft om voor elke leerling in een passend onderwijsaanbod te voorzien, eventueel met extra ondersteuning.

⁴ Wet op het primair onderwijs. Afdeling 9. Onderwijsachterstandenbeleid

school moeten kunnen is er voor gekozen geen opnamestop voor nieuwe leerlingen in te voeren, maar steeds iets in te schikken. Die ruimte is uiteindelijk door ziekte en vertrekkende leraren te krap geworden waardoor het bestuur geen andere optie zag dan het instellen van een verkorte schoolweek⁵. Voor de kinderen van groep 2 is de vijfde schooldag per 1 februari alweer hervat.

De onderwijsinspectie moet toezien op het naleven van wet- en regelgeving bij scholen. Het bestuur van het KC Muiderkring heeft een melding gemaakt van het inkorten van de schoolweek bij de onderwijsinspectie. Deze zien nu geen reden om verdere actie te ondernemen. Verder heeft het bestuur een plan gemaakt om binnen de vierdaagse schoolweek alsnog een voldoende kwaliteit te bieden aan de leerlingen.

Rol gemeente

Ondanks dat het niet de verantwoordelijkheid is van de gemeente om personeelstekorten in het onderwijs op te lossen is het wel een maatschappelijk probleem waarvan we de gevolgen zullen ondervinden. Zo komen ouders in de problemen met hun werk, denk hierbij ook aan essentiële beroepen, en zullen leerachterstanden wellicht verder oplopen. Met die wetenschap zoeken we naar manieren om de scholen te faciliteren hun rooster te vullen zonder daarbij de verantwoordelijkheid op ons te nemen. Hierbij sluiten we aan bij doelstellingen vanuit het bestaande beleid en het huidige coalitieakkoord.

Vanuit het coalitieakkoord kunnen we bijvoorbeeld aansluiten bij de doelstelling om sport en cultuur beter toegankelijk te maken, o.a. door inzet van sport- en cultuurcoaches. Dit ligt in lijn met handreikingen vanuit het Rijk waarin wordt geadviseerd om bepaalde vakken buiten het kerncurriculum aan te bieden middels externe partijen. Dat geldt dan voor onderdelen als: muziek, handenarbeid en kunst. Verder is aansluiting bij bestaande activiteiten van de buurtsportcoaches een optie als invulling voor de vijfde schooldag, waar we naar kunnen kijken.

Op aanwijzing van het onderwijs hebben we eerder al gekeken of het mogelijk is barrières weg te nemen als het gaan om de huisvesting- en parkeerproblemen. Voor de huisvesting zijn we met de regio in gesprek om een prioriteit in de huisvestingverordening aan te brengen voor onderwijs- en zorgpersoneel. Bij het onderzoeken naar parkeergelegenheid hebben we geconstateerd dat er voor de gevallen die ons zijn aangedragen geen parkeerprobleem was, omdat er in de wijk vrij geparkeerd kan worden.

4. Consequenties

n.v.t.

5. Communicatie

KC Muiderkring en het bestuur van de betreffende onderwijskoepel zijn op de hoogte gesteld van publicatie van deze Raadsmededeling.

6. Vervolg

We blijven met de schoolbesturen in gesprek over de monitoring van het lerarentekort en eventuele manieren om hen binnen onze mogelijkheden bij te staan in het geval noodmaatregelen niet te voorkomen zijn.

---

⁵ Brief betreft het lerarentekort op het KC Muiderkring.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

Maurits Voorhorst
Gemeentesecretaris

De heer H. Ter Heegde
Burgemeester